Zevende Jaargang, Nummer 7 Verschijnt vierwekelijks 13 Juli 1935

LABORISTA ESPERANTISTO
ARBEIDER ESPERANTIST

ORGAAN VAN DE FEDERATIE VAN ARBEIDERS ESPERANTISTEN IN HET GEBIED VAN DE NEDERLANDSE TAAL

Redactie: Middenweg 226, Amsterdam-O. || Secretariaat van de Fed. van Arbeiders-Esperantisten: Postbus W 6, Amsterdam-W.
Administratie: Postbus O. 50, Amsterdam-O. || Postgiro Amsterdam 144698. || In België: Esschenstraat 16, Antwerpen

Abonnementsprijs f 0,75 per jaar. Voor leden gratis. Oplaag 4700 exemplaren.

ESPERANTO IN DE SCHOOL.

Wel onvolledig, maar nochtans interessant statistisch materiaal omtrent het esperanto-onderwijs vinden we in „Esperanto".
We kunnen de twee pagina's materiaal niet in zijn geheel overnemen en zullen slechts enige totaalcijfers geven.
De rapporten van elke school, waarnaar de gegevens zijn samengesteld door den secr. der Zweedse Esp. Federatie, werden mede-ondertekend door enige hogere instanties, om het materiaal zo betrouwbaar mogelijk te doen zijn. Men houde er rekening mee, dat de leerlingaantallen veel hoger zijn dan hieronder opgegeven, omdat deze in vele gevallen niet zijn vermeld. Voor het grootste deel betreffen de cijfers het studiejaar 1932-1933. De namen der scholen en plaatsen zijn in de statistiek vermeld.

In *Engeland* werd esp. onderwijs gegeven in 12 volksscholen, waarvan 6 verplicht. 580 kinderen namen hieraan deel van 8-14 jaar. Lestijden 1, 1½ en 2 uur per week. Eveneens werd esp. onderwezen in 12 gymnasia, waarvan 3 verplicht. Aantal leerlingen 339. Wekelijkse lestijden van 40 minuten tot zelfs 3 uur per week. Interessant is de vermelding bij enkele, dat de esp.lessen plaats vinden tot steun bij het algemeen taalonderwijs en voorbereiding tot de studie van het duits en frans.
Van 2 scholen en 1 gymnasium werd geen leerlingaantal opgegeven.

In *Estland.* Onderwijs in 18 diverse scholen, ambachtscholen, handels- en avondscholen en lycea. Kursussen meestal over twee jaar met weinig verloop. Totaal aantal leerlingen 617. Van 5 scholen geen opgave. Lesuren in 2 gevallen 1 uur, in één geval zelfs 4 uur, de andere 2 uur per week.

Frankrijk. De gegevens lopen over 32 onderwijsinstellingen van allerlei aard in 27 plaatsen, voornamelijk van middelbaar onderwijs, w.o. één verplicht n.l. een ambachtschool te Lyon reeds vanaf 1925. Waar in slechts 10 gevallen het aantal leerlingen wordt vermeld is het opgegeven aantal 307 dus geen maatstaf, vooral als men weet, dat het Lyceum te Pont-Labbé 84 esperanto-leerlingen telde en het gymnasium te Montceau-les-Mines 50. Lesuren 1, 1½ en 2 uur per week. In de Politechnische school te Les Lilas wordt esp. reeds onderwezen vanaf 1928.

Griekenland slaat van de kleine landen zeker geen slecht figuur. In de universiteit van Athene werd esp. onderwezen vanaf 1925, waaraan in 7 jaar 70 studenten deelnamen. Van de middelbare school en onderwijzersseminarie waar eveneens vanaf 1925 esp. in het leerplan is opgenomen, werden geen leerlingaantallen vermeld, ook niet van Saloniki. Wetende, dat telkenjare door het ministerie esp. bij het onderwijs wordt aanbevolen, lijkt ons nochtans het aantal van 1500 leerlingen, dat esp.onderwijs aan de staatsgymnasia ontving, wat hoog. Tenzij het meer dan een kursusjaar of meer plaatsen betreft.

De gegevens van *Polen* lopen over 12 onderwijsinstellingen van volksschool tot handelsschool en universiteit. Van 3 is geen leerlingaantal bekend. De overige telden in het eerste studiejaar 467 deelnemers, 1-2 uur per week.

Zwitserland vermeldt alleen St. Gallen met verplicht esp.-onderwijs op een meisjesschool (20 leerlingen) en zonder nadere gegevens Le Locle.

Spanje deelt mede, dat 60 onderwijzers zijn aangewezen om esp. in de volksschool te onderwijzen, door de staat gesubsidieërd.

Zweden geeft geen leerlingaantallen, wel de mededeling, dat in Stockholm, Kiruna, Vingaker, Västervik esp. in het leerplan is opgenomen, in enkele gevallen verplicht, van 1-4 uur per week. In de 8e klasse der volksschool te Stockholm (Mälarhöjden) is esperanto een verplicht leervak gedurende 4 uur per week. Een rapport vermeldt, dat na één studiejaar de leerlingen reeds bevredigend examenteksten konden vertalen, die de leerlingen van de elementaire lycea bij het eindexamen worden voorgelegd ter vertaling in het engels en duits.

Tsjecho-Slovakije vermeldt wel een 15-tal lagere, middelbare en hogere scholen in verscheidene plaatsen, maar ook geen leerlingaantal.
De enige cijfers die we vinden zijn van het meisjesgymnasium te Bodenbach met 50, de handelsacademie te Aussig met 20 en scholen te Usti met 12-60 leerlingen. De staatsambachtschool te Reichenberg geeft reeds vanaf 1927 en de Technische Academie te Praag vanaf 1929 esperanto-onderwijs.

Hongarije geeft geen cijfers. *Oostenrijk* evenmin.

Duitsland. In 1930-1931 werd in de volgende staatsscholen of door de staat gesubsidieerde scholen esp. onderwezen. Dat waren 49 volksscholen met 1072 leerlingen, en 11 andere onderwijsinstellingen. In 24 scholen gedurende 1 uur per week, 76 gedurende 2 uur, 1 gedurende 3 uur, 3 gedurende 4 uur en 1 zelfs 5 uur per week. In 2 scholen verplicht. Overigens werd nog esperanto onderwezen in 335 andere scholen in Duitsland in 202 met name genoemde plaatsen.
In dit land heeft men logischerwijs nu ook het onderwijs in esperanto verboden. Kultuur wordt daar niet geduld. Reeds droeg het goede vruchten en behoorde de esperantobeweging aldaar tot de sterkste ter wereld. De sterke arbeidersesperanto-organisatie viel als eerste slachtoffer, de

rest werd gelijkgeschakeld en in zijn natuurlijke leven gesmoord.

Esperanto echter is niet een zaak van één land, het is een wereldzaak. Het leeft overal en is niet meer tegen te werken. Wij staan er pal voor. Verbreiden wij het onder de ouderen, zo ijveren wij tevens voor het onderwijs van esperanto aan de jeugd.

Omdat wij weten, dat esperanto voor de internationale arbeidersbeweging een levensbelang is.

Esperanto en Germanio.

Ĉi suban leteron oni sendis al ni el Germanio:

En ĉi tieaj gazetoj aperis jena artikolo:

„Nenia spaco por Esperanto".

Berlin, 8 Junio. La regna kaj prusa ministro por edukado direktis al la lernejaj administracioj de la landoj sekvantan dekreton: „La flegado (Pflege) de artefaritaj mondhelplingvoj en naci-socialista ŝtato havas nenian spacon. Ĝia uzado helpas malfortigi konsiderindajn trezorojn de la popola originaleco. Estas tial necese eviti ĉiun akcelon de instruado en tiaj lingvoj. Lernejoĉambroj por tia celo ne plu estos disponigataj.

Dekreto el la jaro 1924, kiu estis direktita al la altaj kaj mezaj lernejoj kaj havis kontraŭan starpunkton, estas uligita.

(La germanlingva teksto estis aldonita.)

Radio elsendoj.

La 20an de Julio parolados kdo J. Willekens el Antverpeno, ano de nia Federacia Konsilantaro, por Flandrio.

3 Aŭgusto: kdo C. Hettema el Munnikeburen, prezidanto de nia distrikto Friesland, por la Frisoj;

17 Aŭgusto: kdo R. Israëls el Exloërmond, prezidanto de Nosobe, por la blinduloj.

En Septembro kaj Oktobro okazos propagando-paroladoj. La konata nederlanda verkisto kaj parlamentano Theo Thijssen prelegos esperantlingve el propra verkaro. La disaŭdigoj okazos regule ĉiun duan sabatvesperon (nur ne je 31 Aŭg.) 6.10a horo MET, ĝis Aŭgusto 1936, pere de Vara, Hilversum, Nederlando.

Wat ambtenaren mogen dragen.

Insignes en onderscheidingstekenen.

De voorzitter van de raad van ministers heeft een beschikking doen uitgaan, *waarbij aan ambtenaren in dienst of bij gekleed gaan in uniform vergunning wordt verleend,* om de Esperanto-ster te dragen.

Aantal esperantisten in Nederland.

Blijkens de jongste gegevens zijn in ons land ongev. 8000 georganiseerde esperantisten.

Daarvan heeft onze Federatie er 4000, dus de helft. Nederlanda Katoliko 1667 en LEEN (neutr.) 1563. Bij deze cijfers moeten we nog tellen de NCEV (christ.) met ongeveer 300 leden. Van NEG (ook neutraal) is ons geen ledental bekend. Als dat ongev. 500 bedraagt, kan Nederland er zich op beroemen 8000 georganiseerde esperantisten te herbergen.

—

Denemarken.

De neutrale esperantobeweging telt aldaar 658 leden.

—

Tsjecho-Slovakije.

De Tsjechische Esp. Bond (neutr.) heeft ruim 700 leden in 202 plaatsen. In de afgelopen winter functioneerden 80 kursussen met 1240 leerlingen. In Tsjecho-Slovakije bestaan overigens nog een duitse en twee arbeiders-esperantisten-bonden.

—

Frankrijk.

In de ontvangen korrespondentie der Lyonse jaarbeurs, Dec.-April, bezette esperanto de vijfde plaats onder de vreemde talen, met een aantal van 301 stukken.

—

In de laatste 2 jaar leidde Lidja Zamenhof, de dochter van „nia Majstro", in verschillende plaatsen esperanto-kursussen, bezocht door ruim 2000 deelnemers.

—

Japan.

In Cirju (Japan) werd esperanto als verplicht leervak opgenomen voor het 7e en 8e leerjaar der plaatselijke scholen.

Voor spoorwegpersoneel.

Op een verzoek van onze Federatie deelde de directie der Nederl. Spoorwegen mede, dat op verzoek vier extra-verlof-dagen kunnen worden verleend, voor zo ver de dienst het toelaat, aan hen, die de „somerlernejo", voorafgaande aan het SAT-kongres te Parijs, wensen te bezoeken.

Amsterdama Satanaro.

Vendrede, la 19an de Julio je la 8a horo okazos kunveno. Gekdoj, ne forgesu la daton, sed zorgu, ke la ejo de sekcio V estos tro malgranda. Punktojn por la tagordo mi volonte atendos.

Ĉiuj SAT-anoj do je la 19a de Julio, al Hudsonstraat 127.

H. Oudenhooven-Bishoff.

Volgend nummer van L E verschijnt wegens vacantie van den redacteur 3 Augustus.

De dag van het Zamenhofboek.

26 Juli is de dag waarop het eerste esperantoboek ter wereld verscheen. Dat is 48 jaar geleden. Sindsdien is het esperanto verbreid in alle landen ter wereld.

Na de leerboeken kwamen de esperantobladen; de vertaalde en de originele literatuur breidde zich uit.

Uit vele goede werken kan men nu een keus doen, dank zij Dr. Zamenhof's stijl en uitdrukkingsvermogen. In proza en poëzie was Dr. Zamenhof een lichtend voorbeeld.

Voor en aleer men kennis maakt met esperantoliteratuur, neme men eerst het werk van „nia Majstro". Welke Zamenhofgedenktekenen men ook stichte, het

levende Zamenhofmonument

zij bij iederen esperantist thuis.

De Libro-Servo FLE is u daarin behulpzaam.

26 Juli zij de dag van het Zamenhofboek. Dan bestelt ieder esperantist ten minste één deeltje uit onderstaande reeks.

Voor de betaling van grotere bestellingen zie men blz. 4 van onze gratis verkrijgbare katalogus.

De werken van Zamenhof.

El dramoj	f 0.25
El komedioj	„ 0.25
El la biblio	„ 0.25
La Psalmaro	„ 0.25
Vortoj de Zamenhof (kongresredevoeringen enz.)	„ 0.25
Aldono al la „Dua Libro de l' lingvo Internacia"	„ 0.30
Fundamento de Esperanto (nederl.)	„ 0.35
Molière. Georgo Dandin (el franca)	„ 0.50
Heine H. La Rabeno de Baĥaran (el germ.)	„ 0.60
Fundamento de Esperanto (5-talig)	„ 0.75
Lingvaj Respondoj (plena kolekto)	„ 0.75
Shakespeare W. Hamleto (el angla)	„ 0.75
Goethe W. A. Ifigenio en Taŭrido (el germ.)	„ 0.90
Gogol N. V. La Revizoro (el rusa)	„ 0.90
Proverbaro Esperanta	„ 0.90
Andersen. Fabeloj (el dana) 3 delen à	„ 1.10
Schiller F. La Rabistoj (el germ.)	„ 1.10
Fundamenta Krestomatio .... f 2.30	„ 1.80
Orzesko. Marta (el pola)	„ 1.80
La Sankta Biblio, gebonden	„ 2.60
(Oude en nieuwe testament, waarvan O. T. door Dr. Z. vertaald).	
Originala Verkaro de Dr. Zamenhof	„ 6.—

Infangazeto „La Vojo."

Karaj gekamaradoj.

Vi ĉiuj scias, ke la Federacio komencis eldoni „La Vojo"'n pasintjare en oktobro. Fakte do finiĝos la unua eldonjaro post tri monatoj.

Ni tamen decidis, ke ekde julio oni povas aboni la gazeton ĝis januaro 1936. En januaro komenciĝas la dua jaro. Do en la unua jaro aperos entute 15 numeroj. Kiuj ĝis nun abonis la gazeton por la tuta jaro, do ricevos la 3 lastajn numerojn senpage kaj denove pagos en januaro 1936.

Cetere oni povas pagi laŭ deziro dufoje 25 cendojn (do en januaro kaj julio) aŭ unufoje en januaro la tutan sumon. Kiuj ricevas ĉiumonate grandan nombron por vendi aŭ por ĉiuj kursanoj, kompreneble povos pagi ĉiumonate. Ni esperas, ke ĉi tiu decido estas por vi tre utila kaj ni supozas, ke ĉiuj kursgvidantoj kaj gekamaradoj volonte kunlaboros por kreskigi la infanmovadon per „La Vojo"!

Kiam ni ekde julio havos multe pli da abonantoj, ni eble en januaro povos eldoni presitan gazeton! Kaj tio ja estas nia celo.

Oni povas pagi al kdino P. W. Smit-Mulder, James Wattstraat 42 a, Groningen.

Lie Tillema-Heijnen, Red.-ino.
P. W. Smit-Mulder, Adm.-ino.

La Herezulo.

Onder deze naam is een nieuw driemaandelijks verschijnend tijdschrift uitgegeven, geheel in esperanto, onder redactie van kdo E. Lanti. Deze meende, dat aan een zodanig tijdschrift behoefte is, omdat het onmogelijk is in een orgaan als b.v. van SAT „Sennaciulo" of „Sennieca Revuo" onomwonden zijn mening te zeggen, zonder andere kameraden, leden van een zelfde organisatie, in hun politieke overtuiging aan te tasten. Omdat ter zelfder tijd de nationaliteitslozen-fractie meer ruimte nodig heeft dan in S-ulo beschikbaar is, zal deze fractie voor uitvoeriger bespreking van actuele onderwerpen, ook gebruik maken van dit orgaan, dat zijn naam van „de ketter" geen oneer zal aandoen bij het publiceren van extreme gedachten over actuele onderwerpen.

Voor Nederland kan men proefnummers aanvragen bij P. G. van der Plank, de Josselin de Jongstraat 1, Dordrecht, aan wie men ook abonnementsgeld kan voldoen op giro 245542. De prijs bedraagt 15 cent per nummer, f 0.60 per jaar.

Bij abonnement krijgt men de reeds verschenen nummers (2) toegezonden.

P. G. v. d. Plank.

Pharmacists Union of Greater New York 55 West 42nd Street, New York City.

New York.

Ni estas sindikato el apotekistojkomizoj konsistanta el proksimume du mil membroj. Ni serĉas korespondantojn por nia gazeto „The Union Pharmacist" (La Sindikata Apotekisto), inter la apotekistoj-komizoj aŭ ĉe apotekista sindikato.

Onze persdienst.

Uit de bij ons ingekomen bladen, tijdschriften en uitknipsels van Februari tot Juni, konden de hieronder volgende gegevens worden samengesteld.

Wij vonden regelmatig een Esperantorubriek in: De Nieuwe Apeld. Courant, Nieuwe Fakkel, Plan West, Radiogids, V.A. R.A., Wegeners A'damsche buurtbladen, Laakkwartier (Den Haag).

Propaganda-artikelen in: De Arbeider 1 x, De Fabrieksarbeider 2 x, De Goede Tempelier 1 x, Nieuwsblad v. h. Noorden 2 x, Oosterkwartier Haarlem 1 x, Radiogids V.A.R.A. 1 x, Het Volk 4 x, De Maaskroniek 1 x, Volksblad 1 x, De vijf Heerenlanden 1 x.

Van onze persdienst: De Bode, Ned. org. va Ned. ond. 1 x, De Goede Tempelier 1 x, Groninger dagblad 2 x, Haagsche Courant 1 x, Opr. Haarl. Courant 1 x, Oosterkwartier Haarlem 4 x, Palvu 1 x, Prov. Groninger Courant 1 x, De Strijd 1 x, Het Volk 2 x, Voor ieder wat 1 x.

Diverse pers- en afdelingsberichten: Amsterdam Oost 5 x, Alkm. Courant 1 x, De Bode, or. Ned. onderw. 1 x, Amor est instritita 1 x, De Goede Tempelier 2 x, Groninger dagblad 1 x, Haarl. dagbl. 4 x, Het Hoornsche Hop 1 x, Laakkwartier 1 x, Nieuws v. d. Dag 1 x, Nieuwe Fakkel 1 x, Onze Strijd 3 x, Opr. Haarl. Courant 2 x, Ons Weekbl. 1 x, Oosterkwartier Haarlem 3 x, Palvu 1 x, Gron. Courant 1 x, De Strijd 1 x, De Transportarb. 1 x, De Transvaalbode 3 x, De Toorts 1 x, Het Volk 7 x, Volksblad 1 x, Voor ieder wat 1 x, Zwolsch nieuws- en adv.-blad 1 x.

Verschillende bladen gaven uitvoerige verslagen van ons Groningse kongres, zoals het Volksblad voor Groningen en Drente en de andere bladen der Arb. Pers, Groninger Dagblad, Prov. Groninger Courant, Nieuwsblad v. h. Noorden en ons kongres zelfs in het esperanto begroetten. Verscheidene plaatselijke bladen bevatten zelfs ons gehele uitvoerige persbericht.

Wat ons vooral opvalt is, dat verschillende bladen veelvuldig en regelmatig plaats beschikbaar stellen voor esperanto, hetgeen wel daaraan zal liggen, dat in 't algemeen de berichten zakelijk gesteld zijn en de artikelen veelal goed geschreven en lezenswaardig.

De Nwe Apeld. Crt., Wegeners buurtbladen, De Nwe Fakkel bevatten naast reglmatige propaganda voor esperanto ook artikelen in het esperanto.

Esperanto in de buitenlandse pers.

Volgens de gegevens die we regelmatig in de esp. bladen vinden, neemt de buitenlandse pers tegenwoordig evenzeer nota van onze beweging als de nederlandse bladen.

Daarnaast slaagt men er meer en meer in aparte rubrieken in belangrijke bladen te krijgen.

Het finse dagblad „Suomen Sosialidemokraatti" opende een esp.rubriek, deels in esperanto.

Het argentijnse maandblad „Ciencia Populair" eveneens.

Esperanto bij 't N. V. V.

Op de agenda voor het kongres van het NVV kwam een voorstel voor ten gunste van esperanto. Dit werd verwezen naar het Verbondsbestuur.

Ons Fed.bestuur zorgde er voor, dat elke afgevaardigde onze brochures enz. ter hand gesteld werden.

Algemene Nederlandse Esperanto Examen-Commissie.

ĜENERALA NEDERLANDA ESPERANTO-EKZAMENA KOMITATO

FONDITA DE LA FEDERACIO DE LABORISTAJ ESPERANTISTOJ EN LA REGIONO DE LA NEDERLANDA LINGVO KAJ LA NEDERLANDA SOCIETO ESPERANTISTA „LA ESTONTO ESTAS NIA". AMBAŬ LEĜE APROBITAJ

diploma a

LINGVA KAPABLO

LAŬ SCIIGO DE LA SEKCIO DE KONTROLO DE LA AKADEMIO, ĈI TIU DIPLOMO EGALVALORAS LA „NORMAN EKZAMENDIPLOMON"

LA SUPRENOMITA KOMITATO ATESTAS, KE

NASKIĜINTA LA ___ⁿ DE ___ 1___.

EN ___

PRUVIS SIAN KAPABLON PRI LA UZADO DE LA LINGVO

esperanto

LA PREZIDANTO:

LA SEKRETARIO:

___ LA ___ⁿ DE ___ 19___.

Uitslagen.

Aangemeld voor het examen te Utrecht op 30 Mei 1935, 36 candidaten. Opgekomen voor diploma A 33 candidaten. Geslaagd 22, n.l:

W. H. Bodde te Leiden, M. H. J. Mechelse te Ooegstgeest, B. M. Buurman te Schiedam, Ph. Balvers, N. v. d. Stroom te Culemborg, J. Broere, J. J. v. Sonderen te Zeist, J. H. Bredenoord, Mej. J. H. Bredenoord te Apeldoorn, L. Windmuller te Winterswijk, G. Kruyt-Pinto, A. v. Os, J. M. Spierieus, J. A. Bosma te Amsterdam, A. Bruinshoofd, G. J. de Vos te Utrecht, H. Arends te Arnhem, M. Hennevelt-De Heus te Bilthoven, A. Noordewier te Doesburg, J. C. Fenijn te De Bilt, J. H. Beilschmidt te Haarlem, A. J. de Jong-De Voogel te Enschede.

—

Voor diploma B opgekomen 3 candidaten. Geslaagd 2 n.l.:

D. N. Willemze te Amsterdam, A. v. Weverwijk te Utrecht.

Aangemeld voor het examen te Rotterdam op 16 Juni 1935, 58 candidaten. Opgekomen voor diploma A 53 candidaten. Geslaagd 29 n.l.:

H. Westdorp, A. A. Niemeijer, A. C. de Bruin, Tj. Postma, P. Lamfers, L. v. Naamen, A. J. Thijssen, D. Bos, G. de Waard, D. Lakerveld, J. J. v. d. Wolf, H. v. Groeneveld-Kwakernaat, D. Leerentveld, H. J. Mandos, A. Damsteeg, J. A. Peeters, J. Bout, A. J. Vroon-Rijstenbil, J. Kroonenburg, J. Suvaal, M. Suvaal-Kleingeld, allen te Rotterdam, N. C. Nelson, J. F. v. Clooster, A. Groeneweg, te Dordrecht, R .P. Heeneman-Hak te Den Haag, K. G. J. Haberland, F. J. B. Huiberts, W. de Kooter, W. Kühn-De Vries te Delft.

—

Voor diploma B opgekomen 4 candidaten. Geslaagd 2, n.l.:

W. Slotgraaf te Den Haag, J. R. Grisnigt, te Rotterdam.

De examens worden voortgezet voor diploma A en B te Amsterdam (7 Juli) en Deventer (30 November).

Inlichtingen betreffende de examens bij de secretaresse W. A. Smith, Rokin 57, Amsterdam-C.

—

Examentaken.

Van de examentaken Amsterdam, Leeuwarden en Rotterdam zijn nog enkele exemplaren verkrijgbaar. Tegen inzending van f 0.25 aan postzegels aan bovenstaand adres, ontvangt men de examentaken Amsterdam en Leeuwarden of Amsterdam en Rotterdam.

Bedaûrinda Prokrasto.

Al la nederlanda samideanaro!
Kiel multaj el vi scias, ni aranĝis sekundloterion kun lotoj por po dek cendoj; la neta profito estas destinita por presigo de brajla vortaro, de l' vortaro de Van Straaten, kies cent ekzempleroj, po dekduvoluma, kostos f 3000.—.
Laŭ la lotbiletoj la finlotado okazos je fiksota dato post majo 1935. Ni esperis fiksi tiun daton tuj post Majo, sed je nia intensa bedaŭro tio ankoraŭ ne povas. Multaj el la vicoj de la viduloj bonvoleme helpis nin kaj vendadis lotojn; dank' al ili ni jam povis komenci.
Sed gefratoj, ni bezonas vian helpon, nepre bezonas ĝin, niaj propraj fortoj por tio ne sufiĉas. Helpu nin! Kiuj jam faris tion, bonvolu ripeti sian bonan agon, kiuj ankoraŭ ne faris, ĉu ankaŭ vi faros?
La lotoj estas akireblaj en kajeroj de 30 ĉe nia dua sekretariino F.ino H. M. Th. Tushuizen, Spreeuwenpark 8^{2}, Amsterdam-N., poŝtĝirkonta nro 13500, destinita por T 1345. Antaŭpago neniel necesas, nevendeblajn lotojn vi povas redoni, sed la praktiko pruvis, ke ili estas vendeblaj, kiam ili nur estas proponataj.
Gesamideanoj, neniel vi povas pli bone agi laŭ la „interna ideo de Esperanto" ol helpante nin en ĉi tio.

La estraro de „Nosobe".

Vergadering met buitenlandse esperantisten.

Van een bekende estlandse esperantiste die begin Augustus in Nederland vertoeft, ontvingen we een schrijven waaruit we het gedeelte overnemen, dat mogelijk voor onze afdelingen of distrikten van belang is.

Estimataj Kamaradoj.

Mi povas prelegi pri mia lando Estonio aŭ pri Hispanio kie mi restis dum 2 jaroj. Multon interesan mi travivis ĉi tie, kiel ekz. la lastan oktobran revolucion.
Ankaŭ mi povus paroli pri organizaj aferoj.
Speciale interesus min viziti lokojn, kie oni jam instruis al infanoj Esperanton aŭ intencas tion fari kaj kie ekzistas iuj proletaj infanorganizajoj ekz. jun-socialistoj, junpioniroj ktp.
La tempo de la vojaĝo estos aŭgusto ĉar la 1an de aŭgusto finiĝas la Ped. semajno en Arnhemo. Pri la kondiĉoj mi ne scias diri ion precizan, io inter 5-10 guldenoj po prelego, decidu vi mem laŭ la cirkonstancoj. Mi estas kun ĉio kontenta.
Se estas neeble aranĝi grandskalan vojaĝon eble ni povos tamen aranĝi kelkajn prelegojn en lokoj proksimaj al Arnhem.
Esperante vian baldaŭan respondon mi salutas amike

Elinjo Pahn, Ĉe-metoda-instruistino
Calle Monteolivete 1-5 a, Valencio,
Hispanio.

Antenton!

La dua duonjaro de 1935 jam komenciĝis. La SAT-anoj, kiuj poparte pagas al SAT sian kotizon estas petataj senprokraste sendi la monon; ankaŭ por „Sen. Revuo", por eviti interrompon de gazetricevado.
La perantoj kaj sekci-estraroj bonvolu atentigi la membrojn pri tio, ĉar ofte ili malakurate plenumas sian financan devon kaj riskas senintence sian membrecon.
De kelkaj membroj mi ricevis monon por SAT. Tio estas malprofita kaj neracia pagmaniero. Ili sendis al mi per poŝtmandato kaj tiam mi per ĝiro al SAT, tio estas: 's Gravenhage 211533. SAT 67 av. Gambetta. Paris 20. Kiam oni mem prenas ĝirbileton oni ŝparas monon kaj evitas duoblan laboron. Poŝtmarko por ĝirbileto nur kostas 5 cendojn. Sur la dorsflanko de la bileto oni skribu por kio la mono estas.
Mi esperas, ke jam ĉiu membro varbis almenaŭ unu abonanton por „Sen. Revuo" por la dua duonjaro. La prezo estas por federacianoj nur 1.25 guldenoj. Ni ne lasu la varbadon nur al la perantoj. Ĉiu SAT-ano estu aktiva, tio signifas antaŭ ĉio, ke li estu fervora varbanto por nia tutmonda asocio, nemankipova por laboristaj esperantistoj.
Ŝajnas al mi superflue, ĉi tie multe instigadi al partopreno de la Pariza SAT-kongreso.
Kiu federaciano, havanta la bezonan liberan tempon kaj la necesajn monrimedojn ne irus en aŭgusto Parizon? Tiajn membrojn ni plej verŝajne ne havas.
Oni ankaŭ aranĝu biciklo-karavanon! Se ĉi tiuj intencoj jam ekzistas, mi petas informi min.

BAS WELS, peranto por SAT,
1e Wandeloorddw.str. 33, Roterdamo.

Korespondado.

Kdo Morija Cukasa, 89, 2e-ĉome Minamisenju-maĉi, Arakaŭa-Ku, Tokio, deziras korespondi kaj ŝanĝi esp. gazetojn.

NEKROLOGO.

Post longa suferado mortis, tamen neatendite nia kamarado Johannes Georg Pieter Boden. En la aĝo de kvindek sep jaroj. Malgraŭ li lernis Esperanton jam dum malsano, tamen li fervore laboris por nia bela idealo; per esperanto pacigi la popolojn. Mire ni ofte rigardis la ŝajne ne malestingeblan fajron, kiu vivis en lia jam malsana korpo.
Ĝis morto li prizorgis la gazetarservon por nia sekcio kaj kiam antaŭ ne longe ni volis senigi lin de tiu ĉi laboro; li ne akceptis, simple dirante, laŭ povo mi restos laborema. Nun jam la morto lin forrabis. Zorgu la posteuloj, ke per aktiva laboro por nia sekcio, la memoro al la laboreco de kamarado Boden restu en nia spirito. Tio estas la plej inda ago laŭ lia ekzemplo.
Kamarado, dankon por ĉio. Nome de „Frateco", ripozu bone.
Dordrecht. Petro v. d. Plank.

Laatste mededelingen.

Reis naar SAT-Kongres in Parijs.

Gezelschapsbiljet.

Om per gezelschapsbiljet te kunnen reizen, zullen er twee groepen treinreizigers worden gevormd, namelijk: één groep vertrekkende uit Amsterdam en één groep vertrekkende uit Rotterdam.
Wegens te geringe deelname is het niet mogelijk uit andere plaatsen een gezelschap te vormen, zodat de deelnemers, die niet in de richting van bovengenoemde plaatsen wonen, individueel naar Roosendaal moeten reizen om zich aldaar bij de anderen te voegen, vanwaar dan gezamenlijk per gezelschapsbiljet, en zo nodig gezelschapspaspoort, verder wordt gereisd.
De deelnemers vertrekken Zaterdagavond 3 Augustus en komen terug de volgende week Zondag 11 Augustus. De prijs voor Rotterdam bedraagt f 13.05, voor Amsterdam f16.17.

Touringcar.

Voor de reis per touringcar, die uit Amsterdam zal vertrekken, hebben reeds vele deelnemers zich aangemeld. Om zoveel mogelijk werkverzuim te voorkomen, zullen wij Zaterdagmiddag 3 Augustus om 2.15 uur van het Beursplein vertrekken, om dan weer de volgende week Zondagavond 11 Augustus terug te zijn.
Deze tocht, waaraan vele excursies zijn verbonden, zal voor hen, die slechts de beschikking hebben over één week vacantie, een prachtige gelegenheid zijn om indrukken uit het buitenland te verzamelen en een genotvolle reis betekenen.
Er zijn nog enige plaatsen beschikbaar, doch *spoedige aanmelding* is noodzakelijk, aangezien de lijsten voor de gemeenschappelijke paspoorten uiterlijk *15 Juli* verzonden moeten worden. De kosten van deze reis, waarin alles begrepen is, zoals: eten, drinken en slapen in goede hotels, fooien, excursies, halen en brengen van en naar het kongresgebouw, zijn slechts f 55.—.
De deelnemers worden verzocht de *LEA-kantaro* mede te nemen.
Zij, die reeds gedeeltelijk betaald hebben, kunnen het restant eveneens vóór de 15e Juli overmaken op postrekening 239362.
Alle deelnemers zullen voor het vertrek nog bericht ontvangen.

J. PREKER,
Smaragdstr. 5^{3}, Amsterdam-Z.

ONZE TAALRUBRIEKEN.

Iets over FOJE en OBLE.

Deze twee als *achtervoegsels* gebezigde woordjes betekenen lang niet hetzelfde, zoals velen menen en zoals ook steeds uit examenwerk blijkt. Niet voor niets heeft Zamenhof immers het achtervoegsel obl voor de telwoorden gevormd, zodat men niet naar verkiezen foje i.pl.v. oble achter een telwoord kan plaatsen.

Het verschil tussen beiden is als volgt:

Oble betekent -voudig; een getal, b.v. 24 = 4 × 6 of het viervoud van 6. Dit viervoud bepaalt men *ineens* en telt dus niet 4 malen 6 bij elkaar.

Foje is keer, maal; tiomfoje is zoveel malen; 4 foje 6 betekent dus 4 malen 6, dus: 6 + 6 + 6 + 6, geen vermenigvuldiging dus, *geen bewerking ineens*, maar practisch een optelling, doordat men 4 malen 6 neemt, ofschoon het resultaat van beide bewerkingen natuurlijk hetzelfde is.

Het verschil tussen oble en foje komt het best uit in de volgende voorbeelden:

Als men iemand f 2.— verschuldigd is, en men zendt hem in één keer f 4.—, dan betaalt men duoble (tweevoudig), maar niet dufoje (twee keren).

Zend men hem daarentegen tweemaal f 1.—, dan betaalt men dufoje, maar zeker niet duoble.

Lastiger wordt het geval, wanneer de vermenigvuldiging breuken betreft, b.v. $^2/_3 \times ^3/_8$. Men kan nu geen oble gebruiken, omdat obl niet na de meervoudsuitgang j te gebruiken is; du kvinonojoble is onbestaanbaar. Foje kan ook niet gebruikt worden, eerstens al om de hierboven vermelde reden, en ten tweede, omdat het begrip *keer* of *maal* daar logisch mee in strijd is. Niets kan minder dan één maal gebeuren; duonfoje is dus onbestaanbaar. Gebeurt iets maar half, dan is het duone.

Wel zou men m. i. kunnen zeggen: du kvinonoj oble tri okonoj; doch, naar ik meen, komt dit zelfstandig gebruik van oble nergens voor.

De enige oplossing is dan: du kvinonoj *de* tri okonoj, want $^2/_5$ *deel van* $^3/_8$ is precies hetzelfde als $^2/_5$ *maal* $^3/_8$. En daarenboven is een vermenigvuldiging van breuken logisch eerder een deling dan een vermenigvuldiging.

DE VOORZETSELS IV.

BOVEN.

Het voorzetsel boven duidt *een werkelijke plaats* aan in:

Boven de stad = Super la urbo. Boven de rivier = Super la rivero. De lamp hangt boven de tafel = La lampo pendas super la tablo.

Een figuurlijke plaats in:

Boven de wet = Super la leĝo. Dat gaat boven mijn verstand = Tio ne estas al mi komprenebla. Boven verdenking verheven = (Nepre) ne suspektebla. Boven twijfel = Ekster dubo. Nedubebla. Boven de maat = Supermezure. Boven iemand staan = Stari super iu.

In deze laatste, en meer nog in de volgende voorbeelden, drukt boven *een meerdere graad of rang van iemand of iets uit*, en heeft zo ongeveer de betekenis van *meer dan:*

Boven de begroting = Super la budĝeto. Boven zijn stand leven = Vivi super sia pozicio (rango). Hij is boven verwachting geslaagd = Li sukcesis superespere (= beter, dan hij verwacht had; buiten verwachting, dus: hij had het niet verwacht = ne esperinte, ne atendinte). Boven zijn krachten = Superforte. Boven mijn macht = Super mia povo. Boven de tien gulden = Pli ol dek guldenoj. Kinderen boven de tien jaar = Infanoj pli ol dekjaraj. Boven de waarde = Super la valoro. Een extra bedrag boven zijn salaris = Ekstra sumo super la salajro.

Super komt ook wel met richtings-n voor:

La suno leviĝis super la teron.

Samenstellingen met andere voorzetsels zijn:

Bovenin = Supre en. Bovenaan = Supre sur. Bovenop = Supre sur.

Een bijwoord is boven in:

Boven zijn = Esti supre. Boven wonen =Loĝi etaĝe. Boven laten = Suprenirigi. Van boven = De supre.

Naar boven = supren.

Een vrije vertaling eist boven in de volgende voorbeelden:

Hij is boven zijn theewater = Li drinkis iomete. Li estas ebrieta. Boven water komen = Fine (re)aperi. Fine montri sin. Bovendien = Krome. Krom tio. Plue. Iemand van boven tot beneden opnemen = Rigardi iun de kap' al piedoj. De krokussen komen boven de grond = La krokusoj elteriĝas. Ook: .....aperas super la tero(o). Een ziekte te boven komen = Refortiĝi post malsano. Een droevige gebeurtenis te boven komen = Retrankviliĝi post malĝojiga okazintaĵo. De Eilanden boven de wind = Insuloj ekster la vento. Hij is er met hard werken bovenop gekomen = Streĉe laborante, li atingis komfortan vivon. Boven aarde staan = Atendi enterigon.

De bijvoeglijke vorm van boven is bovenste (= supra): De bovenste plank = La (plej) supra breto.

Van super maakt men het werkwoord superi = overtreffen: De uitslag overtrof mijn verwachtingen = La rezultato superis miajn esperojn.

VOOR BEGINNERS.

De verleden tijd vormen wij door achter de stam *is* te plaatsen. Wij dienen ons er echter voor te hoeden alles, wat in het nederlands in de verleden tijd staat, ook in Esperanto als verleden tijd over te nemen. Ik ontmoet b.v. een mijner bekenden en er ontspint zich een gesprek, waarin het volgende voorkomt: „Hoe *gaat* het met je moeder?" „Mijn moeder is, helaas, reeds twee weken ziek." Als wij dit gesprek in het Esperanto gevoerd hadden, hadden wij het volgende te horen gekregen: „Kiel via patrino fart*as*?" „Ho ve, mia patrino jam du semajnojn est*as* malsana." Als ik u nu iets van dit gesprek vertellen ga, doe ik dit in het nederlands aldus: Ik vroeg hem, hoe het met zijn moeder *ging* en hij antwoordde, dat zij reeds twee weken ziek *was*.

In het eerste geval gaven wij het gesprokene letterlijk weer. Wij noemen dit de *directe rede*. In het tweede geval vertelden wij de inhoud van het gevoerde gesprek, zonder het gesprokene letterlijk aan te halen. Dit noemen wij de *indirecte rede*. Wanneer wij nu in het nederlands iets, dat gezegd of gedacht is, vertellen, zonder het gezegde of gedachte letterlijk te citeren, dus wanneer wij de *indirecte rede* gebruiken, veranderen wij de tegenwoordige tijd in de verleden tijd. Vergelijk: ik vroeg: „hoe *gaat* het met je moeder?" Hij antwoordde: „mijn moeder *is*, helaas, reeds twee weken ziek." Ik vroeg, hoe het met zijn moeder *ging*. Hij antwoordde, dat zij reeds twee weken ziek *was*.

Wanneer wij deze laatste zinnen in het Esperanto gaan vertalen, moeten wij dezelfde tijd van het werkwoord bezigen, die in het oorspronkelijke gesprek (directe rede) is gebezigd. Wij vertalen ze aldus: Mi demandis, kiel lia patrino *fartas*. Li respondis, ke ŝi jam du semajnojn *estas* malsana.

Ik vernam, dat hij twee kinderen *had*, vertalen wij in het Esperanto: Mi sciiĝis, ke li *havas* du infanojn. „*Havis* du infanojn" zou betekenen, dat hij eens twee kinderen had, doch

ze verloren heeft. Let er dus vooral op in de indirecte rede dezelfde tijd te gebruiken, die men zou gebruiken, indien men het gesprokene of gedachte letterlijk zou weergeven.

—

De toekomende tijd verkrijgen wij door achter de stam *os* te plaatsen. Ik zal schrijven = mi skrib*os*. Zij zullen spreken = ili parol*os*.
Ook op dit terrein legt de nederlandse taal den beginneling voetangels en klemmen. Want in plaats van: „wij zullen de volgende maand naar het SAT-kongres gaan", kunnen wij in het nederlands ook zeggen: „wij gaan de volgende maand naar het SAT-kongres".
Moeten wij nu „wij *gaan* de volgende maand naar het SAT-kongres" in het Esperanto vertalen, dan dienen wij er ons rekenschap van te geven, dat wij spreken over iets, dat nog gebeuren moet, dat dus in de *toekomst* ligt. *Voor iedere handeling in de toekomst moeten wij in het Esperanto de toekomende tijd gebruiken.* Wij mogen ons dus niet de vrijheid veroorloven om, evenals in het nederlands, een tegenwoordige tijd te gebruiken. *Een handeling in de toekomst eist de toekomende tijd van het werkwoord.* Bij gevolg: Ni *iros* la sekvontan monaton al la SAT-kongreso.
En let nu eens op de moeilijkheid, die ontstaan kan door het onlogische gebruik der tijden van het werkwoord, wanneer wij in het nederlands de directe rede gebruikende, doelen op iets, dat nog geschieden moet.
Ik zeide tegen mijn vriend, dat ik de volgende maand naar het SAT-kongres *zou gaan*. Hij antwoordde mij, dat hij ook *ging*.
Wat hebben wij nu letterlijk tegen elkander gezegd?
Ik zeide: „ik *ga* de volgende maand naar het SAT-kongres" en bedoelde te zeggen: „ik *zal* de volgende maand naar het SAT-kongres *gaan*". Hij antwoordde: „ik *ga* ook" en bedoelde: „ik *zal* ook *gaan*",
De vertaling van de zinnen: Ik zeide, dat ik de volgende maand naar het SAT-kongres *zou gaan;* en hij antwoordde mij, dat hij ook *ging*, moet aldus luiden:
Mi diris, ke mi la sekvontan monaton *iros* al la SAT-kongreso; kaj li respondis al mi, ke ankaŭ li *iros*.

—

Vragende zin.
Om in het Esperanto een zin vragend te maken gaan wij ook enigszins anders te werk dan in het nederlands. In het nederlands maken wij een zin vragend door enige wijziging te brengen in de woordschikking. Ik deel u b.v. mede: „De jongen leert goed". „Mijn buurman is Esperantist". Ik vraag: „Leert de jongen goed?" „Is mijn buurman Esperantist?"
In het Esperanto maakt men de zin door verandering in de woordschikking echter geenszins vragend. Om de zin vragend te maken gebruiken wij het woordje *„ĉu"*. Leert de jongen goed? = Ĉu la knabo bone lernas? Is mijn buurman Esperantist? = Ĉu mi najbaro estas esperantisto? Zonder dat daartoe speciale aanleiding is, veranderen wij in de vragende vorm de woordschikking dus niet. „Ĉu", in dit verband gebruikt, zegt dus, dat de zin vragend is.
Vangt een vragende zin echter aan met een woord, dat uit zichzelf reeds een vragend karakter heeft, dan gebruikt men „ĉu" niet.
Bij voorbeeld:
Waar is mijn potlood? = *Kie* estas mia krajono?
Wat zegt hij? = *Kion* li diras?
Hoe gaat het met u? = *Kiel* vi fartas?
Denk vooral aan het plaatsen van een vraagteken aan het einde van een vragende zin! Het wordt nog wel eens vergeten.

—

Ontkenningen maken wij met het woordje*„ne"*. Let echter goed op de plaatsing van dit woordje. Op de aanvangskursussen leren wij gewoonlijk, dat *„ne"* vóór en niet achter het werkwoord komt te staan, zoals wij dat in het nederlands doen. Wij lezen *niet* = Ni *ne* legas. De kinderen spelen *niet* = La infanoj *ne* ludas.
Nu is hetgeen wij omtrent de plaatsing van het woordje *„ne"* in de aanvang leerden, echter niet geheel juist. Regel is, dat het ontkennende woordje *„ne"* komt te staan vóór het woord of de woorden, die ontkend moeten worden.
Bij voorbeeld:
Hij las niet de krant, maar een boek. In deze zin wordt „lezen" niet ontkend. Hij las wel, maar geen krant; dus „de krant" moet worden ontkend. Bij gevolg: *Ne* la jurnalon, sed libron li legis.
Zie b.v. in „La Espero": *Ne* al glavo sangon soifanta ĝi la homan tiras familion.
Niet om de bloemen, maar om de bollen kweekt men hier te lande hyacinten, tulpen, enz. = Ne pro la floroj, sed pro la bulboj oni en ĉi tiu lando kulturas hiacintojn, tulipojn, ktp.

★

Ter vertaling.
Ik vroeg aan mijn vriend: „Kent (scii) gij reeds Esperanto?" Hij antwoordde mij, dat hij nog geen Esperanto kende, maar dat hij het leerde. Het volgende jaar gaan wij naar het kongres van de Federatie van Arbeiders-Esperantisten. Mijn vriend beloofde, dat hij ook zou gaan. Weet gij, hoe laat hij komt? Waar had het laatste kongres van de Federatie van Arbeiders-Esperantisten plaats? (plaats hebben = okazi). Ik dacht (denken = opinii), dat hij thuis was. Weet gij, dat vele mensen reeds Esperanto spreken? Zijt gij vriend of vijand? Volgende week heeft een muziekfeest plaats. Ik was bang (bang zijn = timi), dat hij zou vallen. Niet de voorzitter, maar de secretaris schrijft de notulen (protokolojn). Zij beloofden mij, dat zij het (tion) niet meer zouden doen. Hoe gaat het met u? Ik vernam, dat zijn grootvader nog leefde.

—

Vertaling vorige oefening.
La franca, germana kaj angla lingvoj estas la tiel nomataj modernaj lingvoj. Nokte ni dormas. Arĝentaj kulero kaj forko. Ruĝaj tulipoj kaj blankaj rozoj. En (la) printempo la birdoj kantas la tutan tagon. Lernolibro kaj legolibro estas du libroj. La longa (minuta) kaj mallonga (hora) montriloj de la horloĝo. Sur la skribotablo kuŝas ruĝa kaj blua krajonoj. Sur la skribotablo kuŝas plumo kaj krajono. Infanoj ludas kaj petolas volonte. Legi, ludi, kalkuli, desegni, kanti estas verboj. Hispana kaj itala poŝtmarko. Eksterlandaj poŝtmarkoj. La ruĝa kaj la verda flago. Multaj (multe da) ruĝaj kaj verdaj flagoj flirtas en la vento. Mi demandas kaj ili respondas. Grandaj kaj malgrandaj arboj. Infanoj estas junaj. Geavoj estas maljunaj. En (la) aŭtuno la folioj de la arboj estas flavaj.

Jac. Lem Jr.

NI KANTU.
Dit is de naam van de Federacia Kantaro, die nu verschenen is.
Alle afdn krijgen een aantal ten verkoop toegezonden. Zorgt, dat er spoedig een nieuwe druk nodig is.
De *prijs is f 0.25.*
De afdn ontvangen *20 korting.*

(Natuurlijk bevat deze bundel liederen, waarvan men de muziek niet kent. Om daarin te voorzien kan bij voldoende aanvraag de muziek apart geleverd (gestencild) worden voor 5 cent per ex. Deze behoeft dus niet ieder koper van een Kantaro aan te schaffen, maar bijv. de afd. voor haar leden gezamenlijk.)

Voor de studie.
Abonneert u alsnog op La Progresanto. Per jaargang voor leden f 1.25. De reeds verschenen nummers zenden wij na ontvangst van het bedrag dadelijk toe. Onze aanbieding voor goedkope boekenlevering van meer dan 40% korting (zie L E van Juni) blijft nog geldig gedurende Augustus. Postgiro 144698.

Mededelingen van het Federatiebestuur

Secretariaat en Administratie: Postbus W. 6, Amsterdam (W.), Postgiro Amsterdam Nr. 144698. Libro-Servo: Postbus O. 50, Amsterdam (O.), Postgiro Amsterdam Nr. 111278.

Wij verzonden.

Aan de afdelings- en distrikstbesturen zonden wij 1 Juli j.l. „Interkontaktilo", waaraan toegevoegd: „Wenken aan de medewerkers van de Persdienst", voorbeeld van circulaire aan de oud-leden, foto van Dr. Zamenhof (alleen voor afd. uitgezonderd de Amsterdamse) en een invullijst voor de statistiek.

Statistiek.

Voor zover de afdelingen dit nog niet gedaan hebben verwachten wij, dat zij onverwijld de statistieklijst, van de nodige gegevens voorzien, aan ons inzenden.

Meer dan 4100 leden.

Onze Federatie was de vorige maand over de 4100 leden heen! Zorgt er voor, dat we er niet meer onder komen.

Juli, werfmaand.

Hebben onze afdelingen de circulaire, gericht tot de oud-leden reeds besteld? Zo niet, meldt ons dan omgaand hoeveel ex. uw afdeling hiervan wenst.

De afdelingen kunnen gratis het benodigde kwantum bekomen. Het doel is, de oud-leden in onze Federatie terug te brengen. Het moet, zij horen bij ons in de Federatie. Daarom voor de versterking van onze beweging in Juli op stap! Naar de 5000, die wij van plan zijn in deze periode in onze Federatie te verenigen!

Konsilantara kunveno.

Hebben al onze distriktsbesturen en de desbetreffende konsilantaranoj kennis genomen van de mededeling in Interkontaktilo, dat de kons. kunveno de 21ste Juli te Amsterdam-W, Hudsonstraat 27, plaats vindt? Een aparte uitnodiging wordt niet verzonden. Wij verwachten, dat geen enkele van de konsilantaranoj zal ontbreken. Agenda in Interkontaktilo.

Rehabilitatie.

De in een der verslagen van de bestuursvergadering genoemde afdelingen Aalsmeer en B. Terwinselen betaalden de verschuldigde contributie, waaruit blijkt, dat deze afdelingen op behoud van het Federatieverband prijs stellen.

Groene Maand.

Denken alle afdelingsbesturen er om, dat September de groene maand is! Dan spannen we alle krachten in tot het bereiken van een zo groots mogelijk resultaat.

De Federatieraad zal de groene maand-actie bespreken op 21 Juli a.s. zodat het Augustusnummer van LE meer daarover zal bevatten.

Men bespreke echter in de afdelingen en distrikten reeds nu de propagandamogelijkheden! Dat kan, omdat men nu geleid wordt door de ervaring van het vorig jaar. Voorstellen ter overweging zende men ons vóór de a.s. Federatieraadsvergadering.

Ledenlijsten.

Er zijn *weer 25* afdelingen, die hun ledenlijst over het 2e kwartaal nog niet inleverden. Dat bezorgt ons onnodig *veel* last en werk.

Frankeer niet te laag. Wij moesten voor vele toezendingen 12 cent per envelop strafport betalen!

En laat men toch de lijsten vooral *goed* invullen!

En nota nemen van de bijgevoegde bemerkingen.

En geen adreswijzigingen voor S-ulo naar SAT sturen.

tellen. Met dat al wordt het onderlinge contact echter moeilijker. De tot nu toe gevolgde koers dient dus gewijzigd te worden. Het begin is er reeds, in de vorm van gewestelijke bijeenkomsten, o.a. op **14 Juli te Den Helder** voor de afd. Helder, Texel en Wieringen, ter bespreking van het werkplan. Eenzelfde bijeenkomst vindt in Juli ook plaats te Hoorn voor de afd. Hoorn, Beets, Andijk, Enkhuizen.

De tien geboden?

„De tien geboden" geven het bewijs, dat er in zeer vele afdelingen nog wel wat aan hapert! De „funkciuloj", die ons verplichten 3 maal te schrijven voor wij een antwoord ontvangen, bevelen wij in het bijzonder ter lezing aan!

Het werk van de Haamlemse afdelingen voor de persdienst dwingt ieders bewondering af. Is er in Haarlem **wel een blad of** blaadje te vinden, waar niets in staat over Esperanto! Nee!

Toe, andere afdelingen, laat ons ook eens genieten van uw werk, stuur ons uw geplaatste artikelen!

Adressen, die ieder dient te weten: kasisto: L. J. Spaarenberg, Groenendaalstraat 10[1], Amsterdam-W. Giro 255287.

Ekspozicia fako: H. Schmidt, **Halstr, 22 b**, Zaandam.

Excursie.

In samenwerking met het distrikt Amsterdam wordt op **28 Juli a.s.** een excursie gehouden naar de kastelen Assumburg, Marquette en omgeving. Plaats van samenkomst: Velsen bij de ponten te 10 uur.

DISTRIKT ROTTERDAM.

Secr.: Korfmakerstraat 90.

La distrikto aranĝos aŭtobus-vojaĝon al Bruselo je 20 kaj 21 de julio. Prezo ĉ f 7.—. Jen la plano.

Foriro sabaton la 20an de Julio je la 16.30; alveno en Antverpeno la 19an horon. Ronddiron tra la urbo, gvidota de Antverpena kdo ĝis la 22a horo.

Enlitiĝo ± 23a h. Ellitiĝo je la 6a. Komuna matenmanĝo je la 6.30 a; je la 7.30 a ekvojaĝo al Bruselo. Je la 9.30 alveno en Bruselo. Tie ni, sub gvidado de Brusela kdo, traveturos la urbon dum 2.30 h. Post la manĝo ni vizitos la mondekspozicion ĝis la 16a. 18.30 foriro el Bruselo; alveno en Antverpeno je la 19.30 h. Komuna manĝado de fritijaj terpomoj. 21.30 de el Antverpene rekte hejmen.

Anoncu vin tuj ĉe kdo D. Bourguignon, de Genestetstraat 7, Rotterdam-West, samtempe pagante la prezon.

La partoprenontoj zorgu por atesto de nederlandeco aŭ pasporto. Nevalidaj pasportoj ankoraŭ dum 5 jaroj validas kiel atesto de nederlandeco.

Personoj, nehavantaj pasportojn aŭ atestojn povas kolektive transiri la limon. Tiuj personoj tuj anoncu sin por eviti malfacilaĵojn. Distrikto Roterdamo.

Districts Mededelingen

DISTRIKT AMSTERDAM.

Sekr.: De Kempenaerstraat 58[1], West.

Afdelingen, het adres van de districtspenningmeester is vanaf 5 Juli: A. G. Waadenoijen Kernekamp Jr., Griftstr. 17[2], Amsterdam Zuid.

Woensdagavond **17 Juli** komt het **zangkoor** de eerste maal bijeen om tot de oprichting over te gaan. In het clublokaal van afdeling 10 verwachten we ieder die zich reeds opgegeven heeft, en die nu volgens afspraak minstens één nieuwe zal medebrengen. Woord houden en dan om 8 uur allen aanwezig Van Beuningenstr. 66, W.

Zondag 28 Juli maken we in samenwerking met het provinciaal distrikt een **excursie** naar de kastelen Assumburg en Maquette. (Even noordelijk van Beverwijk). Fietsers komen samen om 8.15 op het Nassauplein. Met de boot of trein ga men individueel en zorge dan om 10 uur in Velsen aan de pont naar Beverwijk te zijn, alwaar Van Wijngaarden zal zorgen voor geleide. De beide unieke kastelen liggen in een prachtig park, dat ons enige uren van prettig samenzijn zal bieden.

DISTRIKT DEN HAAG.

Sekr.: Parkweg 190, Voorburg.

La distriktestraro fondis la 6an sekcion (Zuiderpark) kun 17 anoj. La estraro estas: J. v. d. Berg, prezidanto, H. Broekhuizen, Vlierboomstraat 25, kasisto kaj kdino A. Schipper, Withuysstraat 141, sekretariino.

Ni fondis la 7an hagan sekcion (Bezuidenhoutkvartalon k. Voorburg) La provizora estraro estas:

Kdo Buitendijk, prezidanto, kdo C. Bok, Corn. v. d. Lijnstraat 190, sekretario, kdino M. v. Scheepen, de Sillesstraat 274, kasistino. L. Rosseel, sekretario.

DISTRIKT NOORD-HOLLAND.

Sekr.: Assumburgstraat 18, Beverwijk.

Sinds Februari schreven wij 11 nieuwe afdelingen in, zodat wij thans 55 afdelingen

DISTRIKT UTRECHT.

Sekr.: Lombokstraat 41, Utrecht.

Donderdag 3 Juni vergaderde het nieuwe bestuur van het distrikt Utrecht. Het bestuur is als volgt samengesteld: kdo Alta, voorzitter, „La Verda Stelo", Frans Halslaan, Bilthoven; kdo Meijer, secr., Lombokstraat 41, Utrecht; kdo Knip, 2e secr., v. d. Marckstraat 12, Utrecht; kdo Nicolai, penningm., Gerolaan 1, Zeist; kdo Heger, lid Federatieraad, Minckelerslaan 38, Zeist.

L. C. Meijer, secr.

DISTRIKT VLAANDEREN.

Sekr.: Esschenstraat 16, Antwerpen.

Op 19 Mei l.l. hielden de distrikten in België een algemene vergadering te Gent. Waren aanwezig op deze vergadering: kdo Alings voor het Federatiebestuur; de sekretaris voor Vlaanderen, de afgevaardigden der verschillende distrikten en tevens een

twintigtal leden van verschillende afdelingen.
De agenda, die zeer belangrijk was, werd druk en in een geest van kameraadschap besproken. De houding der Arbeiders-Esperantisten tegenover de burgerlijke beweging en tevens tegenover de verschillende politieke instanties werd vastgelegd. Besloten werd ook, dat dergelijke vergaderingen in de toekomst regelmatig zullen plaats hebben om een betere verstandhouding en een nauwer contact tussen de verschillende provincies mogelijk te maken.
Hopenlijk wordt deze vergadering het begin van een nieuwe periode in de Arbeiders-Esperanto-beweging in Vlaanderen; periode, waarin met aller samenwerking en inspanning zal gearbeid worden, om onze plaatselijke beweging op te voeren, tot dezelfde hoogte, als reeds bereikt werd door onze kameraden in Nederland.

UIT DE AFDELINGEN

AFD. ENSCHEDE. „Antaŭen".
Sekr.: Penninkstraat 14.
Onze kursus geleid door kdo Ten Bruggecate, bracht 4 nieuwe gekdoj voor onze afdeling. Bovendien organiseerde de V.V.V.O. ook een kursus geleid door kdo Pieperiet, waar 7 gekdoj stand hielden en lid werden. Wij roepen deze en nog een nieuw lid een hartelijk welkom toe in onze gelederen en hopen, dat zij perfecte en propagandistische Esperantisten worden niet alleen voor onze afdeling, maar ook voor de arbeiders Esperanto-beweging over de hele wereld.
De laatste vergaderingen en vervolgkursussen waren goed bezocht. Enkele leden blijven nog steeds weg. Hopen wij dat ook daarin verandering komt. De eerstvolgende vergadering wordt gehouden op **17 Juli, vervolgkursus 24 Juli** enz. Studie, muziek, zang en thee in de pauze, veraangenamen de bijeenkomsten. In de eerstvolgende vergaderingen wordt de propaganda besproken voor de nieuwe cursus(sen).
Zorg dat je er bij bent, kameraad!
Verder wekken wij de gekdoj op om 13 Juli mee te gaan naar den Holterberg, waar ons distrikt in samenwerking met distrikt Gelderland een tweedaagse bijeenkomst heeft. Zaterdagmiddag vertrekken we per fiets.

AFD. DEN HAAG IV. „Batalante ni venkos".
Sekr.: Schimmelweg 439.
La interna kunveno de la 14a de majo decidis aranĝi la konversacion alimaniere!
Mekrede, de la 8a ĝis la 10a, okazas la konversacio por komencantoj, en kiu estas pritraktata la daŭriga kurso, kiun nia estraro eldonas.
Jaŭde, de la 8a ĝis la 10a okazas la por progresantoj konversacio, en kiu uzas **nur Esperanton!**
Tiu ĉi aliiĝo estas sekvo de la grava kreskado de la anaro. Post la kursfiniĝo ni enskribis kiel novajn anojn **35 gekamaradojn.** Ili estas tre bonvenaj kaj ni faru la eblon por teni ilin en niaj vicoj!
La estraro havas gravajn planojn por intensa propagando dum la venontaj monatoj. Ĉiu ano helpu por efektivigi la planojn! **Sed unue, vizitu regule la konversacian vesperon!**
Bedaŭrinde ni devis eksigi kdinojn Hilda Smits, Stastokstraat 9 kaj v. Gent, Winburgstraat 11 pro tro granda ŝuldo.
La Rabisto.

AFD. DEN HAAG VI.
Sekr.: Withuisstraat 141.
La dudek kvaran de majo nia kurso finiĝis per agrabla vespero, en kiu ĉeestis du distriktaj estraranoj. Oni decidis starigi sekcion kun 15 membroj. Prezidanto estas J. v. d. Berg; sekr.-ino kdino A. Schipper; kasisto H. Broekhuizen. La prezidanto transdonis al kdo Rosseel esperantolibron pro lia gvidado de nia unua kurso.
En nia sekcio estas entuziasmo por energie labori por nia movado.
Kamaradoj, faru kie ajn propagandon! Vizitu regule nian konversacian vesperon! Neniu forrestu! Faru vian eblon, tiam ni progresos. A. Schipper, sekr.-ino.

AFD. HUIZEN.
Sekr.: Driftweg 87, Huizen (N.H.)
En Huizen la kurso estas gvidita de kdo v. d. Akker kaj ni esprimas al li nian koran dankon pro sia laboro.
Ni elektis estraron. Prezidanto kdo v. d. Akker, kasisto, kdo H. Veerman, sekretariino, kdino D. Slootweg. Ni kunvenas ĉiujn merkredon ĉe kdino Slootweg, Driftweg 87. kvarono post la oka. Ĉiuj esperantistoj estos bonvenaj en nia mezo.
Dika Slootweg, sekr.

AFD. ROTTERDAM III.
Sekr.: Multatulistraat 29 (W.)
Zaterdag 1 Juni hield onze afdeling haar jaarlijkse feestelijke bijeenkomst, ter gelegenheid van het beëindigen harer cursussen.
Toen de voorzitter, kdo Bout, om kwart over acht de bijeenkomst opende, waren naar schatting ruim 350 gekdoj aanwezig. „Onze cursussen hebben," aldus de voorzitter, „zulk een verblijdend goed resultaat opgeleverd, dat ons ledenaantal van 118 op 204 is gekomen. Dit heeft tot gevolg gehad, dat tot splitsing van onze afdeling moest worden overgegaan.
Tweemaal trad kdino Van Vlaardingen op met haar Esperanto-kinderkoortje en het feit, dat zij tot een toegift moest overgaan, bewijst voldoende haar succes.
Ook de „malgranda" kdino Van Vlaardingen oogstte met het vertellen van een anecdote veel bijval.
Toen was de beurt aan ons gemengd koor, dat drie maanden geleden werd opgericht en dat nu, onder leiding van den heer F. de Vries voor het eerst optrad.
Na de pauze was de beurt aan onze toneelgroep, die, verdienstelijk zoals steeds, het Esperanto-toneelstuk „La Ligno-vermo" opvoerde onder leiding van kdo Sterkenburg.
Rest ons te vermelden, dat door enige kursisten van de gelegenheid werd gebruik gemaakt om hun cursusleiders te danken en dat het orkest onder leiding van Peterse op uitstekende wijze het muzikale gedeelte van het programma verzorgde.

AFD. UTRECHT. „Frateco".
Sekr.: Gruttostraat 13 bis.
La 7an de Junio ni havis tre bonan konversacian vesperon. Ĉeestis proksimume 50 gekdoj, inter kiuj membroj el Zeist kaj Bilthoven.
Ni komune kantis, kelkaj kamaradoj sprite deklamis, kaj kamarado Vaneĉek rakontis pri Haĉek, la komandanto de l' urbo Bugulmo.
Multan dankon ni ankaŭ ŝuldas al s.ro Theo de Wolf, violonisto, kaj sino Hazeleger, pianistino.
La anoj, kiuj ne ĉeestis, multe neprofitis. Ili **venu la sekvontan fojon.** Se iu povas kunhelpi aŭ havas ideon, por sukcesigi la sekvontan vesperon, li aŭ ŝi anoncu sin ĉe la estraro.
Ni nun kolektu ĉiujn fortojn, kaj plifortigu la organizon interne, por ke ni estu kapablaj, dum la Verda Monato, eksteren fari fortan propagandon. F. G. v. Selms.

AFD. WESTZAAN. „Zamenhof".
Sekr.: G. 47.
La lasta kursvespero je la 14a de majo bone sukcesis. Ĉiuj membroj kaj kursanoj ĉeestis. Kdo P. Krijt el Amsterdam, paroladis pri la Esp. movado, kaj la Fed. Dum la paŭzo la membroj lotumis torton kaj angilojn, kiujn simpatiantaj personoj donacis al nia sekcio. La membrinoj servis teon kaj kukon. Post la paŭzo lernantino transdonis en la nomo de la kursanoj al la gvidanto belan cigaredujon. Kelkaj membroj de la sekcio rakontis ankoraŭ ion kaj kiam la prez. je proks. la 12a fermis la kunvenon **12 novaj gemembroj** anoncis sin. Nun nia sekcio havas **24 membrojn.** Ankoraŭ 2 foje ni kunvenis kaj ni decidis dum la somero kunveni unufoje monate. Ankaŭ estas certe, ke en la monato julio aŭ aŭgusto iu Norvega kdo venos al nia sekcio por paroladi. La najbarajn sekcioj ni certe invitos. Ni instigas ĉiujn gemembrojn, hejme lerni multe kaj viziti regule niajn konversaciajn vesperojn por ke en nia vilaĝo dum la venonta vintro estu vigla grupo da esperantistoj, kiuj povos kompreni kaj uzi nian karan lingvon. Pri nia venonta konversacia vespero la estraro informos la gemembrojn per kunvokiloj kaj ni esperas, ke ĉiuj ĉeestos.
T. Brink-Blomberg, sekrino.

AFD. WORMERVEER. „Kunigita per Esp."
Sekr.: Noorddijk 66.
La grupo ne kunvenos dum julio kaj aŭgusto pro la varma vetero kaj ferioj. Tial ĉiu ano estas petata pagi sian kotizon ĉe la kasistino De Groot, Insulindelaan 7. Dum la unua kenveno en sept. la sekretario kaj ties edzino regalos — ĉar ili festos sian arĝentan edziĝjubileon la 28an de julio. La lasta vintra kurso gvidita de kdo Brückenberger donis bonan saldon kaj ni decidis doni parton el ĝi al nia helpinto.
G. Woud.

AFD. ZAANDAM. „Antaŭen".
Ĉe la fino de la kurso aliĝis **12 gekamaradoj.** Ni komencis kun 30 lernantoj kaj finis kun 21, ĉiuj estis tre kontentaj pri la Ĉhe-metodo instruita de kdo Bruckenberger.
Ni aranĝos du biciklajn vojaĝojn. Unu al „Velserbeek" dimanĉon 15 Julio. Atendejo estos ĉe la fervoj-bariloj Hogendijk Zaandam. La naŭan horon ni foriros.
La dua estos dimanĉon 12 Aŭg. al ;,Bakkum". Loko kaj tempo la samaj.
Gekdoj, ĉu necesas instigi vin kuniri? Ĉiu devas kompreni, ke por la propagando kaj por vi mem tiaj vojaĝoj necesas. Ni jam nun nur paroli Esp.-lingve. Kiu povas pagi, tiu tutcerte ligos propagandilon al la biciklo, akirebla ĉe kdino S. de Boer, Vinkenstraat, Zaandam.
T. Taanman-Bosman, sekr.

AFD. ZEIST. „Per Esp. al paco".
Sekr.: Nic. Beetslaan 34.
Maandag 20 Mei j.l. had onze 2e jaarvergadering plaats. Een nieuwe secretaris en penningmeester werden gekozen. Aan de afgetreden bestuursleden brengen wij onze dank voor hetgeen zij voor de afdeling deden, inzonderheid de penningmeesteres die gekozen werd als bestuurslid. Het bestuur is nu als volgt samengesteld: C. Heger, voorzitter; H. M. Kruiswijk, secretaris; W. Biesheuvel, penningmeester; W. de Jonge, en Mevr. Geijtenbeek, bestuursleden. Kameraden, het afgelopen jaar is niet slecht voor ons geweest, het ledental is flink vooruit gegaan, maar nu moeten wij in kwaliteit ook voorwaarts gaan, laten wij daarom steeds op de kursussen en conversatie-avonden aanwezig zijn. De trouwe bezoekers ondervinden anders nadeel van de niet regelmatige bezoekers.
H. M. Kruiswijk.

AFD. ZWOLLE.
Sekr.: St. Jozefstraat 4.
Zaterdag 13 Juli vertrekken de fietsers naar Holterberg om 15 uur vanaf de Brink (dus niet om 14 uur). De overige vertrektijden blijven onveranderd.
Pro malsano-cirkonstancoj kdo Lievestro devas ĉesi la laboron kiel sekretario. Oni elektis unuanime kiel sekretarion kdo J. Faber: Ruysdaelstraat 5. Sekretaris.